תגובות והערות

'מאיופס', 'מה־יפית' ו'יום זה מכובד'

יוסף עופר

במאמרו המקיף על 'מאיופס' (ח' שמרוק, '"מאיופס" – מושג־מפתח בתולדות היחסים בין יהודים לפולנים', תרביץ, סג [תשנ"ד]. עמ' 119–133), שמרוק מפרסם טקסט בפולנית בן שמונה שורות משנת 1878, שכותרתו (שם, עמ' 129). שמרוק רואה את הטקסט כ'מלמול כאילו־עברי שהוצג בטקסט שבא לחקות את הנוסח המקורי [...] פרט למלה "שבס" שבשורה החמישית אי־אפשר למצוא משמעות כלשהי במלל בלתי־מובן זה'.

מן התמה הוא ששמרוק לא זיהה בקטע את הזמר 'יום זה מכובד', שנהוג ברוב קהילות ישראל לזמרו בסעודת יום השבת, ממש כמו הזמר 'מה יפית'.

שמונה השורות – במבטא יהודי־פולני, ובשיבושים קלים מאוד – הן אפוא:

יום זה מכובד מכל ימים

Jam so

כי בו שבת צור עולמים

Tajsze
ששת ימים תעשה מלאכתך

Jom c

Szabe

שבת לא תעשה בו מלאכה

Kikot

כי כל עשה ששת ימים

Jam s

יום זה מכובד מכל ימים

Kibaj

Jam se chybot mikiel jumen,
Kibaj siubes cyraj lumen,
Tajszes jumen tajse małachtichu,
Jom cha szwitaj taj che echu,
Szabes taj sanse bojmeluchu,
Kikotuchu tajses jumen,
Jam se chybot mikiel jumen,
Kibaj siubes cyraj lumen.